

Kod przedmiotu	Nazwa przedmiotu	Socjologia medycyny	
0912/UTH/WNMinoZ/ST-NST/D2		Sociology of Medicine	
Język wykładowy	polski		
Wersja przedmiotu		Rok akademicki	2025/2026
Wydział	Wydział Nauk Medycznych i Nauk o Zdrowiu		
Kierunek	Lekarski		
Specjalność	-----		
Specjalizacja	-----		
Poziom kształcenia (studiów)	jednolite studia magisterskie		
Profil kształcenia (studiów)	ogólnoakademicki		
Forma prowadzenia studiów	Studia stacjonarne/niestacjonarne		
Semestr / semestry	I zimowy		
Przynależność do grupy przedmiotów	Moduł D: Nauki behawioralne i społeczne z elementami profesjonalizmu		
Poziom przedmiotu	obowiązkowy		
Status przedmiotu	obowiązkowy		
Formy realizacji zajęć dydaktycznych, wymiar, punkty ECTS	Forma zajęć	Liczba godzin	Liczba punktów ECTS
	Wykłady	[15 h]	2 ECTS
	Ćwiczenia	[15 h]	
Powiązanie przedmiotu	Przedmiot związany z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową i uwzględnia udział studentów w zajęciach przygotowujących do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.		0 [h] 0 ECTS
Forma nauczania	Tradycyjna zorganizowana w uczelni		
Wymagania wstępne	Zgodnie z postępowaniem rekrutacyjnym		
Jednostka prowadząca przedmiot	Wydział Nauk Medycznych i Nauko Zdrowiu		
Koordynator przedmiotu	Dr hab. Zdzisław Jezierski, prof. UTH		
Adres wydziałowej strony internetowej	www.wnminoz.uniwersytetradom.pl		
Adres e-mail, telefon koordynatora	z.jezierski@uthrad.pl ; 505 678 417		

**wpisać tylko w przypadku, gdy przedmiot można powiązać z praktycznym przygotowaniem zawodowym w przypadku profilu praktycznego lub z prowadzonymi badaniami naukowymi w przypadku profilu ogólnoakademickiego)*

EFEKTY KSZTAŁCENIA, SPOSÓB PROWADZENIA ZAJĘĆ I WERYFIKACJA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Cel kształcenia:	<p>Cel przedmiotu: zapoznanie studentów z podstawową wiedzą socjologiczną dotyczącą społecznych uwarunkowań zachowania człowieka, ze szczególnym uwzględnieniem kontekstu medycznego. Wykłady i ćwiczenia: forma tradycyjna, z użyciem systemu audiowizualnego</p>
Treści programowe: (Wykłady)	<ul style="list-style-type: none"> - Socjologia jako dyscyplina naukowa. Powstanie socjologii medycyny. - Jak poznajemy świat społeczny. Poznanie naukowe i potoczne. - Socjologia medycyny na tle socjologii ogólnej. - Społeczne aspekty komunikacji między lekarzem pacjentem. - Rodzina a zdrowie i choroba. Zróżnicowanie form życia rodzinnego w Polsce na tle Europy. Fazy życia rodzinnego. - Patologie dotyczące rodziny. - Społeczne uwarunkowania zdrowia i choroby – nierówności społeczne. - Stres społeczny a stan zdrowia. - Funkcjonalność i dysfunkcjonalność instytucji medycznych. Modele organizacji służby zdrowia.
Treści programowe: (Ćwiczenia)	<ul style="list-style-type: none"> - Czym jest społeczeństwo. Kultura, wartości i normy społeczne w procesie przemian. - Społeczne i kulturowe uwarunkowania pracy lekarza. Problematyka roli społecznej i roli zawodowej lekarza. Zachowania w zdrowiu i chorobie. Rola społeczna pacjenta. Modele relacji lekarz-pacjent. - Struktura i dynamika rodziny, modele rodziny. Wzory życia rodzinnego. Modele i wzory życia rodzinnego. Rodzina a choroba. Znaczenie informacji o rodzinie dla lekarza. Współpraca lekarza z rodziną. - Problematyka dewiacji i patologii społecznej. Teoria naznaczania społecznego. Wpływ stereotypów na efektywność komunikacji między lekarzem a pacjentem. - Socjologiczne aspekty starości, umierania oraz niepełnosprawności - Rola lekarza i pacjenta w kontekście instytucji medycznych. Ruch konsumencki w medycynie. Prawa pacjenta.
Metody kształcenia (dydaktyczne):	<p>Wykłady i ćwiczenia: forma tradycyjna, z użyciem systemu audiowizualnego</p>
Rygor zaliczenia, kryteria oceny osiągniętych efektów kształcenia, sposób obliczania oceny końcowej:	<p>Na ocenę z ćwiczeń składa się: test w zakresie wiedzy i umiejętności z ćwiczeń (80%), aktywność na zajęciach (10%), frekwencja na zajęciach (100%). Uzyskanie oceny pozytywnej z ćwiczeń w semestrze jest warunkiem koniecznym przystąpienia do egzaminu pisemnego Na ocenę z wykładu składa się frekwencja na zajęciach (20%) i aktywność (80%). Zaliczeniem przedmiotu jest ocena z egzaminu pisemnego.</p>

Efekty kształcenia dla przedmiotu w odniesieniu do efektów kierunkowych a forma zajęć				Metody weryfikacji efektów kształcenia	
Numer efektu kształcenia	Opis efektów kształcenia dla przedmiotu (EKP) Student, który zaliczył przedmiot	Kierunkowy efekt kształcenia	Forma realizacji zajęć	Forma zaliczeń	Metody sprawdzania i oceny
W1	<i>zna aktualny stan wiedzy na temat społecznego wymiaru zdrowia i choroby, wpływu środowiska społecznego (rodziny, sieci relacji społecznych) i nierówności społecznych na stan zdrowia oraz społeczno-kulturowych różnic i roli stresu społecznego w zachowaniach zdrowotnych i autodestrukcyjnych;</i>	D.W1 +++	Wykłady Ćwiczenia	Test, Ocena aktywności, Zaliczenie udziału w zajęciach,	Egzamin
W2	<i>zna formy przemocy, modele wyjaśniające przemoc w rodzinie i w instytucjach, społeczne uwarunkowania różnych form przemocy oraz rolę lekarza w jej rozpoznawaniu;</i>	D.W3 +++	Wykłady Ćwiczenia	Test, Ocena aktywności, Zaliczenie udziału w zajęciach,	Egzamin
W3	<i>rozumie znaczenie zdrowia, choroby, niepełnosprawności i starości w relacji do postaw społecznych, konsekwencje społeczne choroby i niepełnosprawności oraz bariery społeczno-kulturowe oraz zna aktualną koncepcję jakości życia uwarunkowaną stanem zdrowia;</i>	D.W4 +++	Wykłady Ćwiczenia	Test, Ocena aktywności, Zaliczenie udziału w zajęciach,	Egzamin
W4	<i>Zna zasady i metody komunikacji z pacjentem i jego rodziną, rozumie znaczenie komunikacji werbalnej i niewerbalnej w procesie komunikowania się z pacjentami oraz pojęcie zaufania w interakcji z pacjentem;</i>	D.W5 D.W6 +++	Wykłady Ćwiczenia	Test, Ocena aktywności, Zaliczenie udziału w zajęciach,	Egzamin
W5	<i>rozumie psychospołeczne konsekwencje hospitalizacji i choroby przewlekłej;</i>	D.W7 +++	Wykłady Ćwiczenia	Test, Ocena aktywności, Zaliczenie udziału w zajęciach,	Egzamin
W6	<i>rozumie funkcjonowanie instytucji medycznych oraz społeczną rolę lekarza;</i>	D.W8 ++	Wykłady Ćwiczenia	Test, Ocena aktywności, Zaliczenie udziału w zajęciach,	Egzamin
U1	<i>uwzględnia w procesie postępowania terapeutycznego subiektywne potrzeby i oczekiwania pacjenta wynikające z uwarunkowań społeczno-kulturowych;</i>	D.U1 +++	Wykłady Ćwiczenia	Test, Ocena aktywności, Zaliczenie udziału w zajęciach,	Egzamin
U2	<i>dostrzega oznaki zachowań antyzdrowotnych i autodestrukcyjnych i właściwie na nie reaguje;</i>	D.U2 ++	Wykłady Ćwiczenia	Test, Ocena aktywności, Zaliczenie udziału w zajęciach,	Egzamin
U3	<i>wybiera takie leczenie, które minimalizuje konsekwencje społeczne dla chorego;</i>	D.U3 ++	Wykłady Ćwiczenia	Test, Ocena aktywności, Zaliczenie udziału w zajęciach,	Egzamin
U4	<i>buduje atmosferę zaufania podczas całego procesu leczenia;</i>	D.U4 ++	Wykłady Ćwiczenia	Test, Ocena aktywności, Zaliczenie udziału w zajęciach,	Egzamin

U5	<i>udziela porady w kwestii przestrzegania zaleceń terapeutycznych i prozdrowotnego trybu życia;</i>	<i>D.U9</i> ++	<i>Wykłady Ćwiczenia</i>	<i>Test, Ocena aktywności, Zaliczenie udziału w zajęciach,</i>	<i>Egzamin</i>
U6	<i>identyfikuje czynniki ryzyka wystąpienia przemocy, rozpoznaje przemoc i odpowiednio reaguje;</i>	<i>D.U10</i> +++	<i>Wykłady Ćwiczenia</i>	<i>Test, Ocena aktywności, Zaliczenie udziału w zajęciach,</i>	<i>Egzamin</i>
U7	<i>komunikuje się ze współpracownikami zespołu, udzielając konstruktywnej informacji zwrotnej i wsparcia;</i>	<i>D.U12</i> +++	<i>Wykłady Ćwiczenia</i>	<i>Test, Ocena aktywności, Zaliczenie</i>	<i>Egzamin</i>
K1	Dostrzegania i rozpoznawania własnych ograniczeń oraz dokonywania samooceny deficytów i potrzeb edukacyjnych.	K.K5		<i>udziału w zajęciach,</i>	
K2	<i>Propagowania zachowań prozdrowotnych.</i>	<i>K.K6</i>	<i>Wykłady Ćwiczenia</i>	<i>Ciągła obserwacja i ocena przez nauczyciela</i>	<i>Egzamin</i>
K3	<i>Wdrażania zasad koleżeństwa zawodowego i współpracy w zespole specjalistów, w tym z przedstawicielami innych zawodów medycznych, także w środowisku wielokulturowym i wielonarodowościowym.</i>	<i>K.K9</i>	<i>Wykłady Ćwiczenia</i>	<i>Ciągła obserwacja i ocena przez nauczyciela</i>	<i>Egzamin</i>

Literatura podstawowa, literatura uzupełniająca, pomoce naukowe

Literatura podstawowa:

1. Ostrowska A., Skrzypek M. Socjologia medycyny w Polsce z perspektywy półwiecza: nurty badawcze, najważniejsze osiągnięcia, perspektywy rozwoju,-Wydawnictwo Instytutu Filozofii i Socjologii PAN, Warszawa 2015
2. Ostrowska A. (red.) Socjologia medycyny. Podejmowane problemy, kategorie analizy. Wydawnictwo socjologii i filozofii PAN, Warszawa 2010
3. Elżbieta Krajewska-Kułak, Irena Wrońska, Kornelia Kędziora-Kornatowska (red.) Problemy wielokulturowości w medycynie. Wydawnictwo Lekarskie PZWL Warszawa, 2010

Literatura uzupełniająca:

1. Piątkowski W., Titkow A.: W stronę socjologii zdrowia, Wyd. UMCS, Lublin 2002
2. Kawczyńska-Butrym Z., Wyzwania rodziny: zdrowie, choroba, niepełnosprawność, starość, Wyd. Makmed, Lublin 2008
3. Barański J., Piątkowski W. (red.), Zdrowie i choroba. Wybrane problemy socjologii medycyny, Oficyna Wydawnicza ATUT, Wrocław 2002.
4. Ostrowska A.: Śmierć w doświadczeniu jednostki i społeczeństwa ,Wyd. IFiS PAN, Warszawa 2005.
5. B. Tobiasz-Adamczyk, Wybrane elementy socjologii zdrowia i choroby, Kraków 2000.

Nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia – bilans punktów ECTS

Udział w zajęciach, aktywność	Obciążenie studenta [h]	
	Zajęcia bez nauczyciela (ZBN)	Zajęcia dydaktyczne
Udział w wykładach	X	[15 h]
Udział w ćwiczeniach	X	[15 h]
Samodzielne przygotowanie się do ćwiczeń i zajęć laboratoryjnych	[30h]	X
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	[30 h]/ 1 ECTS	[30h]/ 1 ECTS
Punkty ECTS za przedmiot	2 ECTS	